Školský Internát Antona Garbana

Internátny časopis 2017/2018

WERFERKA

Biela prikrývka si zabalila celý svet, na zemi nevidno zelenú trávu ani rozkvitnutý kvet.

Vydanie čísla 2

Internátny časopis WERFERKA

2017/2018

Vydané číslo: 2

Školský internát Antona Garbana, Werferova 10, 041 15 Košice
www.siagarbana.sk, werferkaag@gmail.com

Milí čitatelia

Vianoce a Nový rok sú obdobím, keď sa každý snaží byť s blízkymi, keď si viac uvedomujeme silu priateľstva, lásky, úcty a obetavosti. To všetko sú hodnoty, ktoré znamenajú veľa pre každú rodinu. Pre každého z nás je dôležité, aby sa dni napĺňali spokojnosťou, ľudskou spolupatričnosťou, osobným uplatnením, dosahovaním vytýčených cieľov v živote.

V mene redakcie, ale aj osobne Vám želáme do nasledujúcich krásnych Vianočných dní, nech sú naplnené spolupatričnosťou človeka k človeku. Prajeme vám vnútornú silu, stály zmysel pre radosť z malých i veľkých vecí života. Veľa zdravia, životnej iskry, lásky, a potešenia z najbližších a ľudí blízkych Vášmu srdcu.

Redakcia

Vo vnútri tohto čísla:

Zneužívanie detí a žien v rodine	3
Európsky týždeň boja proti drogám	4
Týždeň boja proti drogám v ŠI	5
Už prišiel advent...	6
Stretnutie žiakov s riaditeľkou ŠI	7
Ako sa slávia Vianoce....Mirka 3. VS	8-9
Vianočný večierok v ŠI	10
Vianočná výzdoba - súťaž	11
Svet zaujímavostí...Viki 3. VS	12-13
Vianočný recept	14
Na voľný čas	15
Redakčná rada Werferky	16

V izbičke za oknom niečo sa chystá, stromček už svieti, radosť je istá, do tichej noci vtáčiky spievajú, pokojné Vianoce tak svetu želajú.

Celointernátna akcia

20. 11. 2017

Zneužívanie detí a žien v rodine

V MM 130 zorganizovali vychovávateľky p. Palmovská a p. Koščová prezentáciu o zneužívaní spojenú s filmovým večerom na spomínanú tému.

Od domu k domu, od srdca k srdu, od jedného miesta k druhému. Teplo a radosť Vianoc postupne prechádzajú celým svetom a zbližujú všetkých ľudí. Nech podobné čaro zažije aj vaša rodina počas celého roku 2018.

Európsky týždeň boja proti drogám

Najpoužívanejšou legálnou drogou na svete je **alkohol**. **Spoločnosť ho vo veľkej miere toleruje** aj napriek skutočnosti, že spôsobuje mnohé zdravotné a sociálne poškodenia. Podľa údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky klesla spotreba čistého alkoholu konzumovaného v alkoholických nápojoch na 1 obyvateľa za 1 rok z 10,4 l (r.1990) na 8,7 l (r.2015).

Slováci najviac konzumovali za obdobie rokov 1990 – 2015 pivo, na druhom mieste bolo víno a posledné v poradí boli liehoviny. Spotreba alkoholických nápojov (pivo, víno liehoviny) na 1 obyvateľa za 1 rok z klesla z 125,7 l (r.1990) na 99,5 l (r.2015).

Užívanie alkoholu je spojené aj so zvýšeným rizikom akútnych zdravotných stavov ako sú napríklad zranenia vrátane dopravných nehôd. Podľa Európskej komisie približne 25% všetkých úmrtí na cestách v Európe súvisí s alkoholom.

Pri príležitosti Európskeho týždňa boja proti drogám, ktorý pripadá na tretí novembrový týždeň kalendárneho roka, realizujú pracovníci regionálnych úradov verejného zdravotníctva zdravotno-výchovné aktivity na tému prevencie drog. Aktivity sú zamerané najmä na žiakov a študentov základných a stredných škôl.

Zdroj: Internet

Pozeráš časť „Európsky týždeň boja proti drogám“

Týždeň boja proti drogám

21.november 2017

Žiaci a žiačky v multifunkčnej miestnosti 130 si vypočuli mladých medikov o rizikách fajčenia. Pútavou formou a aktivitami (ako každý rok) zaujali našich žiakov.

Foto: Koščová

Od 27 do 29. 11. 2017 *p. vychovávateľky Palmovská a Koščová zorganizovali workshop v okolí ŠI zameraný na boj proti drogám.*

Už prišiel advent, začínajú Vianoce

POHLADENIE VNÚTRA

Advent začína vždy najbližšou nedeľou ku dňu Ondreja (30. novembra) a končí po západe slnka na Štedrý večer.

Počas štyroch adventných nedieľ, symbolizujúcich mýtický čas 4000 rokov od biblického stvorenia sveta sa postupne zapaľujú tmavomodré alebo fialové sviečky na adventnom venci.

Plamienky horiacich sviečok symbolizujú blížiaci sa príchod Krista, pretože on rozptyľuje temnotu a strach, je „Svetlom sveta".

Atmosféra štyroch adventných týždňov sa niesla v znamení očakávania druhého príchodu a radosti zo stretnutia Ježiša pri jasliach. Ľudia sa dôkladne duchovne pripravovali na vianočné sviatky.

V kresťanskej liturgii je advent začiatkom roka, charakteristický dvojitým očakávaním sviatku narodenia Ježiša Krista a jeho druhého príchodu na konci času.

Zdroj: Internet

Pozri časť „Stretnutie žiakov s riaditeľkou ŠI" na strane 7

Stretnutie žiakov s riaditeľkou ŠI

P. riaditeľka Ing. Katarína Takácsová sa stretla s ubytovanými žiakmi v jedálni školského internátu. Riešili sa aktuálne problémy žiakov súvisiace so stravovaním.

05. 12. 2017

Foto: Janka Stolárová

Vianoce ***lásky a pokoja nech každú tvoju bolesť zahoja. V kruhu najbližších tešte sa spolu, až budete sadať k štedrému stolu.***

Pozri časť „Ako sa slávia Vianoce...“ na strane 8,9

Ako sa slávia Vianoce v rôznych kútoch sveta

EURÓPA

TALIANSKO: Taliani majú vždy živý vianočný stromček, spravidla jedličku. Darčeky sa otvárajú až po polnoci z 24. na 25. decembra. V Taliansku sa „Ježiško“ volá Babbo Natale. Deti dostávajú darčeky 6. januára od strapatej čarodejnice Befany, ktorá ich má ukryté v krošni na chrbte.

GRÉCKO: Mnohí Gréci majú namiesto vianočného stromčeka loďku ozdobenú svietiacimi reťazami, ktorú vyložia do okna alebo do záhrady. Darčeky zvyčajne na Vianoce nie sú, namiesto toho si ich deti nájdu pod posteľou v noci z 31. decembra na 1. januára. Darčeky prináša Svätý Bazil.

HOLANDSKO: Už v polovičke novembra príde Mikuláš, ktorý sa tu nazýva Sinterklaas. Na bohato vyzdobenej lodi plnej darčekov ho sprevádzajú postavy černoškov - Zwarte Piet. Vrcholom je 5. december, keď si ľudia vymieňajú darčeky.

RUSKO: Dedo Mráz prinesie deťom darčeky až na Silvestra. Rodina sa zíde pri vianočnom stromčeku a spoločnom jedle. Pravoslávne vianočné sviatky v Rusku sa podľa juliánskeho kalendára oslavujú o 13 dní neskoršie než vo väčšine Európy.

FÍNSKO: Vo Fínsku rozdáva darčeky Joulupukki alebo veľký Ukko a to za výdatnej pomoci piadimužíkov. Tí vraj odnášajú neposlušné deti do svojho zimného kráľovstva. Ich domovom je mestečko Korvatunturl v Laponsku, ktoré leží na severe Fínska.

AUSTRÁLIA

Horúce Vianoce prežívajú Austrálčania. Na Štedrý deň nie sú zvláštnosťou teploty okolo 30 stupňov Celzia. Santa Claus často chodí na pláže, kde sa vozí na surfe alebo na záchranárskej lodi a rozdáva deťom darčeky. Tradičné jedlá sú morka, šunka a bravčovina. Ako dezert sa podáva slivkový puding.

Ako sa slávia Vianoce v rôznych kútoch sveta

Ako sa slávia Vianoce v rôznych kútoch sveta

AFRIKA

LIBÉRIA: Palmy, z ktorých sa získava jedlý olej, ľudia ozdobia zvonmi a sú z nich vianočné stromčeky. V mnohých komunitách sa zaužíval vianočný ohňostroj.

JUHOAFRICKÁ REPUBLIKA: Na druhý sviatok vianočný prichádzajú rodiny na pláže Kapského Mesta, kde sú pikniky a griluje sa. V chudobných štvrtiach je však zarezanie ovce považované za luxus, preto mnohým postačí sliepka.

EGYPT: Adventné obdobie tam trvá 40 dní pred Vianocami. Egyptskí veriaci sa počas neho postia - nejedia mäso, hydinu ani mliečne výrobky. Na Štedrý večer idú všetci do kostolov v úplne nových šatách. Bohoslužby sa končia o polnoci hlaholom zvonov. Potom idú ľudia domov na slávnostnú večeru, počas ktorej sa podáva fata - jedlo z chleba, ryže, cesnaku a vareného mäsa.

ÁZIA

VIETNAM: Vianoce sú vo Vietname jedna zo štyroch najdôležitejších osláv počas roka. Slávnostný jedálny lístok tvorí kuracia polievka, bohatší ľudia jedia morku a vianočný puding.

INDIA: Pieseň Tichá noc spievajú v hindštine, niekde sa podáva ryba na korení karí s ryžou. Kresťania v juhoindickom štáte Kérala ohlasujú príchod Vianoc obrovskými farebnými hviezdami z papiera, ktoré umiestnia nad domové dvere.

ČÍNA: Deti vyrábajú farebné papierové ornamenty (kvety, reťaze, lampy), ktoré sú súčasťou dekorácie a vianočnej výzdoby. Súčasťou osláv je dobré jedlo a nechýbajú ani ohňostroje. V porovnaní s Vianocami sa tu viac oslavuje príchod Nového roka, keď deti dostávajú pozornosť vo forme hračiek, oblečenia.

Mirka Krausová 3. VS

Pozeráš časť „Ako sa slávia Vianoce....“

VIANOČNÝ VEČIEROK

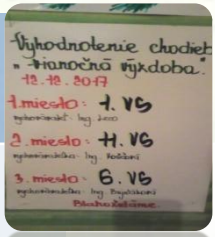

Na jedličke sviečky svietia,
v jasliach leží Božie dieťa.
Nech vás jeho láska hreje,
žiari i v tmách beznádeje,
do srdc, duší vašich vloží
radosť, šťastie, pokoj boží.

12. DECEMBER 2017

Tradičný kultúrny program sa uskutočnil v jedálni školského internátu. Vianočný nádych pokoja a pohody vniesli anjeličkovia, čerti a Mikuláš obkolesení okolo vianočného stromčeka.

Po hudobno-kultúrnom vyžití predsedníčka ŽR A. Ivančíková vyhlásila víťazov súťaže **„Vianočná výzdoba chodieb"** v jednotlivých výchovných skupinách.

Mikuláš v závere programu rozdával balíčky pre žiakov do výchovných skupín.

Foto: Janka, Viki

Vianočná výzdoba chodieb

1. Miesto
Ing. Ladislav Leco – 1. VS

2. Miesto
Ing. Irena Koščová – 11. VS

3. Miesto
Ing. Mária Bujňáková – 6. VS

Svet zaujímavostí ľudského tela

To, že ľudské telo je dokonalé a nesmierne zložité, si uvedomujeme asi všetci. Tušili ste však o týchto zaujímavostiach? Nahliadnite spolu s našim internátnym časopisom „WERFERKA“ bližšie do sveta ľudského tela.

- ✓ Ľudská mozgová bunka môže prijať 5x viac informácií, ako je v kompletnej encyklopédii. Vyjadrené v číslach je kapacita mozgu podľa vedcov až 1000 terabajtov (1 TB = 1000 GB).
- ✓ Informácie sa v rôznych typoch neurónov šíria rôznou rýchlosťou. Od 2 km/h až po 430 km/h.
- ✓ Ak zjete veľa jedla, váš sluch bude otupený.
- ✓ Vedci napočítali vyše 500 rôznych funkcií pečene vrátane produkcie žlče, detoxikácie a rozkladania červených krviniek.
- ✓ Kyselina vo vašom žalúdku by dokázala rozpustiť žiletku.
- ✓ V ľudskom tele je dohromady približne 100 000 km krvných ciest. To je dvojnásobok obvodu Zeme.
- ✓ Ženské vlasy majú polovičný priemer než mužské.
- ✓ Popol spáleného človeka váži asi 4 kg. Súvisí to s tým, že sme z veľkej časti zložení z vody, ktorá sa vyparí.
- ✓ Po šesťdesiatke stráca väčšina ľudí asi polovicu chuťových pohárikov.
- ✓ Pri kýchaní z vás vyletujú "objekty" rýchlosťou až 160 km / h.
- ✓ Počas celého života vyprodukujete toľko slín, že by dokázali naplniť dva plavecké bazény.
- ✓ Každú minútu zomrie v tele asi 300 miliónov buniek.
- ✓ Na každom štvorcovom centimetri vášho tela je asi 5 miliónov baktérií.

Svet zaujímavostí ľudského tela

- ✓ Tehotným ženám sa zdá najčastejšie o týchto troch veciach: o žabách, o červoch a o izbových rastlinách.
- ✓ Každý človek strávil asi pol hodiny ako jedna bunka - ide o čas, po ktorom sa spojené vajíčko a spermia začínajú deliť.
- ✓ Pondelok je, čo sa týka infarktu, najrizikovejšie deň v týždni.
- ✓ Cez 90% chorôb je spôsobených stresom.
- ✓ Čím chladnejšia je miestnosť v ktorej spíte, tým väčšia je pravdepodobnosť, že sa vám bude snívať zlý sen.
- ✓ Koaly a primáty sú jediné zvieratá s jedinečnými odtlačkami prstov.
- ✓ Priehlbinka v oblasti medzi nosom a hornou perou má meno. Je to tzv. priehĺbenina hornej pery. Vedci však ešte nevedia, aký má zmysel.

Viktória Kapsdorferová 3. VS

Vonku vločka poletuje, snehuliak sa jej posmieva, mráz nám líčka zamrazuje, perinbaba sa na nás z hora usmieva.

Vianočný recept

Kapustnica so sušenými slivkami a dubákmi

INGREDIENCIE

500 g
kyslá kapusta
150 g
údený bôčik
2 ks
klobáska
50 g
sušené slivky
1 hrsť
sušené dubáky
1 téglik
kyslá smotana
1 PL
hladká múka
podľa chuti
soľ
podľa chuti
mletá červená paprika

POSTUP

1

Kapustu vsypeme do hrnca, zalejeme 800 ml vody a privedieme do varu. Huby prelejeme horúcou vodou a necháme 10 minút postáť. Ku kapuste potom pridáme zmäknuté huby a slivky a varíme takmer domäkka.

2

Údený bôčik varíme najprv zvlášť v hrnci aspoň 40 minút, potom pridáme na 10 minút klobásu a odstavíme. Mäso nakrájame na kúsky a klobásu na kolieska, pridáme ku kapuste spolu s časťou vývaru z mäsa a 10 minút varíme.

3

Smotanu rozmiešame s múkou a trochou mletej papriky, vlejeme do polievky a prevaríme, dochutíme soľou a podávame s chlebom, bagetou alebo kysnutým slaným pečivom. Ešte lepšie chutí prihrievaná kapustnica na druhý deň.

Tajnička ukrýva známu vianočnú rozprávku

Vylúštenú tajničku posielajte na werferkaag@gmail.com

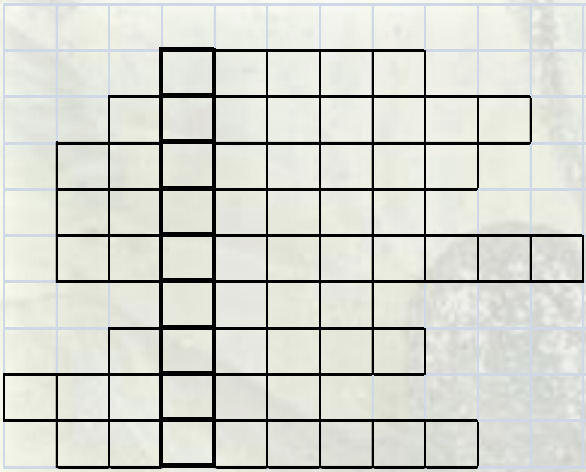

1. Pomôcka do laboratória
2. Nemecká značka auta
3. Vianočný....
4. Mesto na východe Slovenska
5. Tropické ovocie
6. Hudobný nástroj
7. Mäsový výrobok
8. Ochrana pred slnkom
9. Pomôcka na rysovanie

Tajničku zostavil: žiačky 11. VS

O Vianociach hovorí mamička Jožkovi: "Jožko, zapáľ vianočný stromček." Za chvíľu príde Jožko a hovorí: "Aj sviečky?"

Zákazníčka: "Chcela by som kúpiť mužovi peknú kravatu, ktorá by zvýraznila jeho oči."
Predavačka: " Každá kravata zvýrazní chlapovi oči, len ju treba dobre zatiahnuť."

Dve blondínky sa túlajú po lese vyše 4 hodiny, zrazu jedna povie: ja už som unavená, kašlime na to, zoberme neozdobený...

Ivana Callová 3. VS

"WERFERKA"

Koordinátorka:

Ing. Irena Koščová

Prispievateľky= redaktorky

Viki Kapsdorferová

Kristínka Viteková

Mirka Krausová

Miška Nemogová

Nikolka Bobková

Natálka Rusnáková

Foto:

Janka Stolárová

Simonka Krajčová

Ivanka Eľková

Ing. Irena Koščová

Nájdete nás na: siagarbana.sk
Píšte nám: werferkaag@gmail.com